

Financieel verslag

2025

**STICHTING LANDSCHAP ERFGOED UTRECHT
te De Bilt**

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Inhoudsopgave

pagina

BESTUURSVERSLAG

	3
1. Organisatie	4
2. Uitvoering provinciale taken	6
3. Projecten uitgelicht	10
4. Financieel resultaat	12
5. Vooruitblik en begroting 2026	13

JAARREKENING

	14
1. Balans per 31-12-2025	15
2A. Staat van baten en lasten over 2025 categorale weergave	16
2B. Staat van baten en lasten over 2025 functionele weergave	17
3. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	19
4. Toelichting op de balans per 31-12-2025	22
5. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025	28
6. Toelichting lastenverdeling	33
7. Wet normering topinkomens 2025	34

BIJLAGEN

1. Specificatie besteding exploitatiesubsidie Provincie Utrecht	37
2. Specificatie bestemmingsfondsen projecten Provincie Utrecht, Postcode Loterij en Overige projecten	39
3. Specificatie besteding bijdrage Postcode Loterij	40

CONTROLEVERKLARING

BESTUURSVERSLAG 2025

1. ORGANISATIE

Inleiding

Voor u ligt het bestuursverslag van Landschap Erfgoed Utrecht over het jaar 2025. In dit verslag blikken wij terug op de activiteiten, resultaten en ontwikkelingen van de organisatie. Landschap Erfgoed Utrecht zet zich in voor het behoud, beheer en beleefbaar maken van natuur, landschap en erfgoed. Het afgelopen jaar stond in het teken van samenwerken met vrijwilligers, provincie, gemeenten, maatschappelijke organisaties en inwoners van de provincie Utrecht. Door gezamenlijke inzet is opnieuw gewerkt aan het versterken van natuur, landschap en erfgoed, en het ondersteunen van de mensen en de organisaties die zich hier mee bezighouden.

Vanaf 1 januari 2025 is Landschap Erfgoed Utrecht van start gegaan met de uitvoering van haar beleidsplan "Het is jouw wereld". Bekende projecten zijn onder andere de Klompenpaden, erfgoededucatie, natuurwerkdagen, de ondersteuning van vrijwilligersgroepen en de coördinatie en redactie van het platform Verhaal van Utrecht.

Missie en Doelstelling

De stichting heeft tot doel (conform de geactualiseerde statuten van 7 maart 2022):

‘Het behouden, beheren en ontwikkelen van cultureel erfgoed, landschap en natuur in de provincie Utrecht, alsmede de presentatie hiervan aan het publiek, een en ander in de ruimste zin van het woord.’

Statutaire vorm

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht is een zelfstandige stichting zonder winstoogmerk, gevestigd te De Bilt. De stichting is per 1 januari 2008 aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Raad van Toezicht, directie en personeel

Landschap Erfgoed Utrecht heeft een Raad van Toezicht (RvT) die toezicht houdt op het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. De RvT vervult de werkgeversrol ten opzichte van de directeur-bestuurder.

Samenstelling Raad van Toezicht op 31-12-2025:

- Voorzitter: Mirjam Maasdam-Hoevers
- Auditcommissie (voorzitter): Margriet Pel
- Auditcommissie: Michel van der Horst
- Algemeen lid: Johanna Alida van der Werff
- Algemeen lid: Marleen van den Ham
- Algemeen lid: Wiegert Dulfer

Op 30-6-2025 trad Brigitta Fijen terug als algemeen lid van de RvT.

Het lidmaatschap van de RvT is een vrijwilligersfunctie. De leden worden benoemd door de RvT voor een periode van 4 jaar met de mogelijkheid om voor één termijn herbenoemd te worden. De leden van de RvT ontvangen een jaarlijkse vrijwilligersvergoeding van maximaal € 250,-.

De RvT heeft in 2025 zes keer vergaderd. De belangrijkste agendapunten waren:

- Toezicht op financiële resultaten 2025 op basis van periodieke rapportages
- Vaststellen van jaarrekening 2024
- Benoeming van de heer Hein Pasman tot directeur-bestuurder
- Vaststellen van begroting 2026

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Directeur-bestuurder

Directeur-bestuurder is Hein Pasman. De eerste zes maanden van 2025 heeft de heer Pasman deze functie als ad interim uitgevoerd. Per 1 juli 2025 is hij door de Raad van Toezicht benoemd tot directeur-bestuurder. Naast de werkzaamheden bij Landschap Erfgoed Utrecht is hij directeur-bestuurder van de Stichting Landschaps Beheerploegen Utrecht. Naast deze functies bekleedde Hein Pasman de volgende bestuursfunctie: Lid bestuur van de Agrarische Natuurvereniging Noorderpark (onbezoldigd).

Medewerkers

Op 31 december 2025 waren 24 medewerkers (20 fte) in dienst van Landschap Erfgoed Utrecht. De medewerkers zijn verdeeld over de programmateams:

- Natuur en landschap
- Erfgoed en erfgoededucatie
- Bedrijfsvoering, communicatie en business development & funding

In 2025 boden we vier studenten een stageplek aan.

De stichting volgt de raam-CAO Bos en Natuur onderdeel De Landschappen en streeft naar langdurige en vaste dienstverbanden. Wanneer dit door het projectmatige en tijdelijke karakter van werkzaamheden niet mogelijk is, hanteren wij de Fair Practice principes.

Governance Code Cultuur

Landschap Erfgoed Utrecht onderschrijft de uitgangspunten van de Governance Code:

- Waarde scheppen voor en in de samenleving
- Integer en Rolbewust handelen
- Zorgvuldig bestuur
- Goed toezicht uitoefenen

De Governance Code is opgenomen in het beleidsplan 2025-2028 Het is jouw wereld. In statuten, directiereglement en het personeelshandboek zijn rollen en bevoegdheden vastgelegd.

Diversiteit & Inclusie

Diversiteit en inclusie zijn belangrijke begrippen voor Landschap Erfgoed Utrecht. Wij zijn er voor iedereen, ongeacht leeftijd, gender, etnisch-culturele achtergrond of arbeidsvermogen. We zijn gericht op het realiseren van een zo divers en inclusief mogelijke organisatie.

Duurzaamheid

Landschap Erfgoed Utrecht onderneemt maatschappelijk verantwoord. Dit doen we door:

- bewoners te stimuleren een bijdrage te leveren aan landschap en erfgoed;
- duurzame producten te ontwikkelen; we geven de voorkeur aan producten die langer meegaan of meerdere malen kunnen worden ingezet;
- duurzame relaties aan te gaan: we zijn zuinig op de deskundigheid in de organisatie, we werken aan de continuïteit van beleid en onze netwerken, met kennis van de historie van de organisatie;
- zuinig energiegebruik en het gebruik van duurzame producten.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

2. UITVOERING PROVINCIALE TAKEN

Landschap Erfgoed Utrecht is een partnerorganisatie van de provincie Utrecht. Onze werkzaamheden dragen bij aan het bereiken van de provinciale ambities op het gebied van landschap, natuur en erfgoed. We ondersteunen vrijwilligersorganisaties in de provincie en brengen landschap en erfgoed onder de aandacht van inwoners en bezoekers van de provincie. Voor deze kerntaken ontvangt Landschap Erfgoed Utrecht structurele exploitatiesubsidies voor landschap en erfgoed.

In de subsidiebeschikkingen voor de periode 2025-2028 staan de doelen en prestatie-indicatoren. Via kwartaalrapportages, periodiek overleg met accounthouders van de provincie en jaarlijks overleg met gedeputeerden monitoren wij of deze worden behaald.

2.1 Natuur en Landschap

Doel: Vergroten toegankelijkheid en beleefbaarheid natuur en landschap

Landschap Erfgoed Utrecht ontwikkelt, onderhoudt en beheert Klompenpaden in de provincie Utrecht. In 2025 beheerde Landschap Erfgoed Utrecht in samenwerking met 335 vrijwilligers 34 Klompenpaden, waarvan 3 Klompenpaden KIDS. In totaal beslaan de wandelroutes 460 km. Op de website [Klompenpaden.nl](https://www.klompenpaden.nl) en de speciale Klompenpaden-app vinden wandelaars routebeschrijvingen en informatie over natuur, landschap en erfgoed langs de routes. De website is in 2025 in samenwerking met Stichting Landschapsbeheer Gelderland vernieuwd. Alle Klompenpaden zijn ook te vinden op de website Verhaal van Utrecht. Landschap Erfgoed Utrecht onderhoudt het contact met de gemeenten en de grondeigenaren waarover de paden lopen. Gemeenten dragen financieel bij aan het onderhoud van de paden en betalen grondeigenaren een vergoeding. De coördinatie hiervan is in handen van Landschap Erfgoed Utrecht en wordt afgestemd met het Routebureau Utrecht. Naast coördinatie, beheer en onderhoud, ontwikkelt Landschap Erfgoed Utrecht ook nieuwe Klompenpaden. In 2025 is gewerkt aan drie nieuwe Klompenpaden. Eén daarvan bleek niet haalbaar, één daarvan is nog in ontwikkeling en één opent in 2026: het Molenkadepad in de gemeente Vijfheerenlanden.

Doel: Vergroten betrokkenheid bij natuur

Landschap Erfgoed Utrecht biedt inwoners van de provincie toegang tot informatie over groen vrijwilligerswerk, biedt scholing en begeleiding en zorgt ervoor dat vrijwilligers in staat zijn deskundig en veilig te werken. Naast het ondersteunen van bestaande vrijwilligersgroepen ligt de focus op het werven van nieuwe vrijwilligers en geïnteresseerden, met speciale aandacht voor jongeren en diversiteit en inclusie.

Werving nieuwe vrijwilligers

Op de website van Landschap Erfgoed Utrecht vinden geïnteresseerden vrijwilligersvacatures en informatie over vrijwilligersgroepen in de provincie Utrecht. Met de organisatie van acht Bijzondere Buitendagen en de (landelijke) Natuurwerkdag spelen we in op de jongere, potentiële vrijwilliger die zich niet structureel wil binden aan vrijwilligerswerk of zich wil vastleggen aan een groep. Met de Natuurwerkdag en de voorafgaande natuurwerkdag voor schoolklassen richten we ons ook op het bereiken van nieuwe doelgroepen. Landschap Erfgoed Utrecht organiseerde de Natuurwerkdag op ruim 50 locaties. Vanwege extreem slecht weer bleef het aantal deelnemers steken op 600 deelnemers, dit was fors lager dan de beoogde 1.000 deelnemers.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Ondersteuning vrijwilligersgroepen

We ondersteunen vrijwilligers(groepen) op verschillende manieren. Met inhoudelijke cursussen, workshops en lezingen, en het beschikbaar stellen van gereedschap. Daarnaast fungeren we als vraagbaak voor vrijwilligers en helpen we vrijwilligersgroepen bij het aanvragen van financiële middelen bij fondsen. De meeste cursussen en lezingen worden op landgoed Oostbroek in De Bilt georganiseerd en worden door zo'n 30 tot 40 personen per activiteit bezocht.

Veilig werken met gereedschap

Voor vrijwilligers organiseren we trainingen gericht op veilig en deskundig werken. Daarnaast zorgen we ervoor dat bij iedere terreinactiviteit tenminste één persoon in het bezit is van een certificaat Veldhulpverlening. In 2025 gaven we de volgende trainingen: veldhulpverlening, veilig werken met de bosmaaier, onderhoud van gereedschap, veilig werken met de motorkettingzaag, heggenvlechten, maaien met de zeis en werkveldcursussen. Op landgoed Oostbroek heeft Landschap Erfgoed Utrecht een depot met gereedschap. Er is een groot assortiment spades, hooiharken, beugelzagen, snoeischaars, ladders etc. Vrijwilligersgroepen kunnen gratis gereedschap lenen en elke vrijwilligersgroep heeft een standaardpakket gereedschap in langdurig bruikleen.

Samenwerking rond vrijwilligers

Landschap Erfgoed Utrecht werkt samen met Utrechts Landschap en IVN om de krachten te bundelen rondom inzet, scholing en werving van vrijwilligers. Hiertoe is het Actieplan Groene Vrijwilligers 2025-2028 opgesteld. De samenwerkende organisaties, ook wel onder de naam Oostbroekorganisaties, organiseerden in 2025 zeven gezamenlijke Oostbroeklezingen. Voor een gezamenlijk opleidingsprogramma is in 2025 een eerste stap gezet. Cursussen zoals de veldwerkcursus Groen Erfgoed, Basiskwaliteit Natuur en de basistraining Aziatische hoornaar zijn opengesteld voor vrijwilligers van de Oostbroekorganisaties. De organisaties besloten in 2025 om in september 2026 de gezamenlijke Oostbroek vrijwilligersdag te organiseren.

2.2 Erfgoed en erfgoededucatie

Doel: Bekend maken Utrechts erfgoed

Landschap Erfgoed Utrecht brengt het Utrechtse erfgoed onder de aandacht van inwoners en bezoekers van de provincie, zodat zij zich meer verbonden voelen met het erfgoed.

Op 1 oktober 2025 is de nieuwe website Verhaal van Utrecht (opvolger van UtrechtAltijd.nl) gelanceerd. Naast verhalen zijn hier ook filmpjes en podcasts te vinden. Verhaal van Utrecht is ingericht conform de standaarden van het Netwerk Digitaal Erfgoed. De technische complexiteit van het Linked Data-aspect en het ontbreken van een werkbaar protocol zorgde voor een half jaar vertraging. Dit is met hulp van Netwerk Digitaal Erfgoed opgelost.

In 2025 trok de website Verhaal van Utrecht (en voorloper UtrechtAltijd) 201.000 unieke bezoekers. Op Facebook en Instagram 3.200 respectievelijk 2.700 volgers. De berichten, verhalen en reels over Utrechts erfgoed werden in 2025 940.000 keer weergegeven.

We streven naar een divers, toegankelijk en inclusief Verhaal van Utrecht. In 2025 is extra aandacht gegeven aan drie onderwerpen: de LHBTIQ+gemeenschap (met gasthoofdredacteur Evert van der Veen van Queer U Stories), de emigratiegeneratie (driedelige podcast-serie met vrouwen van de emigratiegeneratie) en het leven van vrouwelijke bewoners van kasteel Amerongen (met gasthoofdredacteur Annemiek van Barnouw).

Zo'n 7 procent van de verhalen op Verhaal van Utrecht gaat over archeologische vondsten van het Meldpunt archeologie, PAN-evenementen en het Provinciaal Archeologisch Depot. Ook de Klompenpaden zijn geïntegreerd in Verhaal van Utrecht, beter vindbaar gemaakt en voorzien van informatie over erfgoed. Wekelijks wordt een Klompenpad wandeling via sociale media gepromoot.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Doel: Erfgoednetwerken onderhouden en ondersteunen

Landschap Erfgoed Utrecht ondersteunt de regionale en lokale erfgoedorganisaties en -gemeenschappen in de provincie. Op het gebied van vergroting van publieksbereik, vrijwilligers werven en kennisdeling en samenwerking rondom onderwerpen als digitalisering van erfgoedcollecties, erfgoedparticipatie, immaterieel erfgoed en archeologie.

Onze medewerkers werken samen met landelijke partners als Stichting OPEN, andere provinciale erfgoedhuizen, Netwerk Digitaal Erfgoed, Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed en Portable Antiquities of the Netherlands. Om kennis uit te wisselen en op te halen en deze door te geven aan de regionale en lokale partners via nieuwsbrieven, onze website en bijeenkomsten.

Netwerkbijeenkomsten

Op netwerkbijeenkomsten delen we kennis en stimuleren we samenwerking. In 2025 organiseerden we bijeenkomsten voor historische verenigingen en musea en het netwerk Romeinse Limes Utrecht, een PAN-event en Archeodag. We leggen werkbezoeken af en betrekken erfgoedorganisaties zoals historische verenigingen en archieven bij Verhaal van Utrecht en de ontwikkeling van nieuwe Klompenpaden.

Provinciale Erfgoeddag

Het thema van de vijfde Provinciale Erfgoeddag op 8 mei 2025 was 'Zonder erfgoed geen democratie' en sloot daarmee aan bij de viering van 650 jaar Stichtse Landbrief. Tijdens de Erfgoeddag is de Utrechtse Erfgoedprijs uitgereikt. Aanwezigen stemden op de drie finalisten Fundatie Ten Goye, RHC Vecht en Venen en Stichting Oud Montfoort. Fundatie Ten Goye werd winnaar.

Steunpunt digitalisering

Het Steunpunt digitalisering is met twee digitaal-erfgoed-coaches de vraagbaak voor allerlei vragen op het gebied van digitalisering van collecties. We organiseerden twee workshops op het gebied van digitalisering, twee Data-doe-middagen en een workshop Auteursrecht. Verder kregen organisaties individueel en langduriger advies en begeleiding via de Datawerkplaats. Met dit advies en bijeenkomsten bereikten we twintig organisaties.

Meldpunt archeologie

Bij het Meldpunt archeologie zijn in 2025 ca. 4.000 vondsten gemeld en geregistreerd in PAN. De samenwerking in het kader van Portable Antiquities of the Netherlands (PAN) stelt ons in staat vondsten van archeologievrijwilligers te determineren en digitaal te ontsluiten. We ondersteunen de Archeohotspots in de provincie en houden daar maandelijks spreekuren. In het voorjaar van 2025 werd de unieke vondst van 404 Romeinse munten in Bunnik in 2023, die bij het meldpunt werd aangemeld en onderzocht, ondergebracht in de vaste tentoonstelling van het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden.

Erfgoedparticipatie

In Stichting OPEN-verband werkten we in 2025 aan landelijke kennisdeling. In oktober 2025 stelden we een erfgoedparticipatiecoach aan die het erfgoedparticipatiebeleid met daarbinnen de thema's participatie, diversiteit & inclusie verder vormgeeft. Dit beleid is in 2026 een speerpunt in ons erfgoedprogramma.

Werving vrijwilligers

Het werven van nieuwe vrijwilligers ondersteunen we met onze vrijwilligersvacaturebank waar erfgoedgemeenschappen en -organisaties hun vacatures kunnen plaatsen. Met de acht Bijzondere Buitendagen, die vaak plaatsvinden op een landgoed, interesseren we nieuwe doelgroepen voor erfgoed. Met de vijfdaagse Expeditie Nieuwe Gezichten ondersteunden we erfgoedorganisaties bij het opzetten van wervingsprogramma's.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Doel: Jongeren betrekken bij erfgoed

Landschap Erfgoed Utrecht richt zich met haar erfgoededucatieprogramma op onderwijs- en erfgoedinstellingen.

Cultuurprogramma

Met het Cultuurprogramma bereikten we samen met Kunst Centraal 55% van de basisscholen in de provincie. Het cultuurprogramma bestaat voor ruim 30% uit erfgoededucatieprojecten. Leerlingen ontdekken hiermee hun eigen omgeving. We zoeken daarbij de samenwerking met lokale musea, forten, kastelen en buitenplaatsen, maar ook met bijvoorbeeld een lokale smederij of glasblazer.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Bij het programma Cultuureducatie met Kwaliteit staat het verankeren van cultuureducatie in de scholen en het professionaliseren van leerkrachten centraal. Dit doen we samen met Kunst Centraal. In het schooljaar 2025-2026 startten veertig scholen in het programma die we op maat begeleiden met coaching on the job en teamtrainingen. We richten ons daarbij op visie-ontwikkeling binnen de school en op samenwerking met de lokale omgeving. Het programma wordt mede gefinancierd door het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Advies, samenwerking, netwerken

Het programma Erfgoededucatie – advies, samenwerking, netwerken is gericht op erfgoedinstellingen. We geven cursussen en workshops aan vrijwilligers van de instellingen over hoe je kinderen op een interactieve manier kunt laten kennismaken met erfgoed. In 2025 zijn trainingen gegeven bij Museum Veenendaal, het Waterliniemuseum in Bunnik en Kasteel Groeneveld in Baarn. We hebben veel contacten met het veld en geven tips en tricks over het omgaan met schoolklassen en interactie tijdens de proeflokalen voor gastdocenten en erfgoedvrijwilligers.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

3. PROJECTEN UITGELICHT

Naast de werkzaamheden in het kader van de provinciale exploitatiesubsidie werken wij aan een groot aantal andere projecten. Er is hierbij sprake van projectsubsidies of -opdrachten, fondsbijdragen, samenwerkingspartners en donaties van bedrijven of particulieren. In 2025 werkten wij aan zo'n veertig projecten die vaak meerdere jaren beslaan. Een overzicht van alle projecten is opgenomen in bijlage 2 van de jaarrekening. Hieronder enkele projecten uitgelicht.

Postcode Loterij

Landschap Erfgoed Utrecht is partner van de Postcode Loterij en ontvangt in die hoedanigheid een meerjarige bijdrage (2020-2025) via LandschappenNL. Dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij kunnen we extra ondersteuning bieden aan vrijwilligersgroepen die zich inzetten voor de bescherming van natuur, landschap en erfgoed. We besteden de beschikbaar gestelde loterijgelden aan de ondersteuning van vrijwilligersgroepen in de vorm van materialen, werkkleding en cursussen veilig werken. Ook projecten als het Meetnet Kleine Landschapselementen, onderzoek naar droogte en de bescherming van weidevogels zijn mogelijk dankzij de Postcode Loterij deelnemers.

Meetnet Kleine Landschapselementen

Landschap Erfgoed Utrecht is als projectleider actief voor het landelijk Meetnet Kleine Landschapselementen. Deze opdracht voeren we uit voor LandschappenNL. Binnen het Meetnet wordt de stand van zaken omtrent kleine landschapselementen gemonitord. Denk aan knotbomen, houtwallen, poelen of geriefhoutbosjes. De inventarisaties van de kleine landschapselementen wordt door zo'n tachtig vrijwilligers uitgevoerd. Het Meetnet is het enige instrument voor de inventarisaties waarbij waarnemingen in het veld worden gedaan. Dit in tegenstelling tot de methodieken die alleen met satellietbeelden werken. De gegevens worden gebruikt om beleidsdoelen te halen zoals bijvoorbeeld 10% groenblauwe dooradering zoals die worden genoemd in het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Elke vijf jaar wordt landelijk de analyse "De Staat van het Landschap" gepresenteerd. De eerste versie hiervan zal in 2026 verschijnen. De provincie Utrecht is momenteel de enige provincie waarbij het gehele buitengebied is geïnventariseerd.

Verkenning Groenblauwe dooradering Gelderse Vallei en Eemland

In opdracht van de provincie Utrecht werkt Landschap Erfgoed Utrecht aan een Verkenning Groenblauwe dooradering in de gebieden Eemland en de Gelderse Vallei. Het gaat om een uitwerking van het doel om 10% groenblauwe dooradering te realiseren in deze gebieden. Samen met verschillende stakeholders in het gebied verkennen we hoeveel landschapselementen er momenteel aanwezig zijn om daarna te bepalen wat de opgave wordt om de 10% groenblauwe dooradering te realiseren. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op het cultuurhistorische landschap, het landschappelijke karakter en de ecologische waarde van de landschappen in Eemland en de Gelderse Vallei. In 2026 worden de resultaten gepresenteerd en een advies opgesteld om het beleidsdoel 10% groenblauwe dooradering te halen in 2050.

Bomenactieplan

In samenwerking met Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU), Landschapsbeheerploegen Utrecht, de Bosgroepen en Stukje Natuur werkt Landschap Erfgoed Utrecht aan het Bomenactieplan. Landschap Erfgoed Utrecht is penvoerder van dit project. Doel van dit project is om 130.000 autochtoon en inheems plantmateriaal uit te delen in de periode 2025-2028. Alle inwoners van de provincie Utrecht kunnen via één van de uitdeelacties plantmateriaal ophalen op diverse locaties. De wens is om het plantmateriaal zoveel mogelijk te gebruiken voor de aanleg en herstel van kleine landschapselementen en bossen. In 2025 maakten de samenwerkende partijen afspraken over uitdeel- en plantacties. In januari 2026 vond de eerste uitdeelactie plaats waarbij gedeputeerde Mirjam Sterk aanwezig was. De uitdeelacties zijn een uitwerking van de bossenstrategie van de provincie Utrecht, die als doel heeft om 1.500 hectare bos aan te leggen en te revitaliseren. Ook de aanleg van kleine landschapselementen wordt hierin meegenomen.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Nieuwe Hollandse Bijenlinie

Het doel van het project de Nieuwe Hollandse Bijenlinie is om het leefgebied van bijen, zweefvliegen en vlinders te behouden en uit te breiden in omgeving van de Hollandse Waterlinie. Landschap Erfgoed Utrecht doet dit door inrichtings- en beheermaatregelen te treffen en ecologische verbindingzones te verbeteren. Het maken van de beheer- en inrichtingsplannen doen we samen met forteigenaren zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Op dit moment zijn acht forten geïnventariseerd op de aanwezigheid van wilde bijen, zweefvliegen en vlinders. Aan de hand van de inventarisatie wordt voor de forten een beheer- en inrichtingsplan op maat gemaakt. Naast de uitvoeringsmaatregelen kent dit project ook een opleidingstraject voor de beheerders van de forten en worden er veldexcursies aangeboden voor bewoners, recreanten, vrijwilligers etc. In dit project wordt nauw samengewerkt met EIS, kenniscentrum voor insecten. Het project is belangrijk omdat de biodiversiteit op forten (militair erfgoed) kan worden vergroot en de kennis en expertise van de teams landschap en erfgoed kan worden ingebracht.

Samen Verder en het Verdrag van Faro

Landschap Erfgoed Utrecht werkt in het samenwerkingsverband OPEN met andere provinciale erfgoedhuizen aan het bevorderen van erfgoedparticipatie. Leidraad bij de projecten zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Faro. Met het project Samen Verder zetten we vanuit Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) en OPEN stappen om de regionale ondersteuning van immaterieel erfgoed en erfgoedgemeenschappen te versterken. We ondersteunen bij het zichtbaar maken en borgen van hun immaterieel erfgoed.

In het project Faro-participatiepilot, in samenwerking met Mooi Sticht, volgen we in twee gemeenten (De Bilt en Utrechtse Heuvelrug) participatietrajecten op erfgoedgebied om na te gaan hoe gemeenten dit proces kunnen inrichten. We delen onze kennis en ervaring om te zorgen dat het Faro-gedachtengoed in deze trajecten een plek krijgt.

Nederlandse Limes Samenwerking (NLS)

We werken samen met de erfgoedhuizen Erfgoedhuis Zuid-Holland en Erfgoed Gelderland aan de limesparticipatie rond het UNESCO werelderfgoed de Neder-Germaanse Limes. Landschap Erfgoed Utrecht is penvoerder van deze samenwerking voor de periode 2025-2027. De activiteiten bestaan uit de organisatie van kennisdagen en bijeenkomsten van het limesnetwerk, educatie, deelname aan de NLS-werkgroep Publieksbereik, uitvoering van de stimuleringsregeling en het ondersteunen van limeslocaties.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

4. FINANCIËEL RESULTAAT

Een kleine zestig procent van de baten bestaat uit meerjarige exploitatiesubsidie vanuit de Provincie Utrecht. De overige veertig procent komt voort uit projectfinanciering door fondsen, gemeenten, provincie en rijk, loterijgelden en donaties van bedrijven en particulieren. Projectkosten worden berekend op basis van urenrekening (uren x tarief) plus directe uitvoeringskosten.

In 2025 bedraagt het financieel resultaat voor resultaatbestemming € 210.266. Wanneer de onttrekkingen en dotaties in de bestemmingsfondsen worden meegenomen bedraagt het resultaat € 71.673. Van dit resultaat na resultaatbestemming is € 25.000 opgenomen als bestemmingsreserve Lustrumprogramma 2027 en het overige toegevoegd aan de algemene reserve.

Lastenverdeling

Het percentage dat is besteed aan de doelstelling ten opzichte van de totale lasten bedraagt in 2025 ruim 91%. De kosten van werving, beheer & administratie bedragen in 2025 een kleine 9%. De kosten voor werving, beheer & administratie blijven hiermee ruimschoots binnen de 20% die we als maximum hebben geformuleerd. De gerealiseerde verhouding tussen wervingskosten en de som van geworven baten (baten acties van derden) bedraagt ruim 26%. De wervingskosten hebben echter ook betrekking op de werving van overige projectsubsidies en -inkomsten. Worden deze meegeteld, dan bedraagt de verhouding ruim 7%. Dit blijft binnen ons streefgetal van 10%. De gegevens zijn terug te vinden in de functionele weergave van de staat van baten en lasten en in de toelichting op de lastenverdeling.

Risico-analyse

Landschap Erfgoed Utrecht ontvangt meerjarige exploitatiesubsidie van de Provincie Utrecht en verwerft daarnaast projectgelden bij fondsen, overheden en samenwerkingspartners. Daarin zijn we de afgelopen jaren succesvol geweest. Ondanks deze mix van financieringsbronnen zien wij echter ook risico's:

- Medio 2026 eindigt de looptijd van de raam-Cao Bos en Natuur. Er vinden nieuwe onderhandelingen plaats en een indexatie ligt in de lijn der verwachting.
- De indexatie van de provinciale subsidie voor het loongevoelige deel bleef in het afgelopen jaar achter bij de loonindexering conform de door ons te volgen CAO.
- Ontwikkelingen op het wereldtoneel lijken te duiden op stijgende energieprijzen en daarmee stijgende algemene inflatie.
- Druk en bezuinigingen op het provinciefonds en gemeentefonds kunnen invloed hebben op de beschikbare budgetten voor natuur, landschap en erfgoed. Dit kan doorwerken op de beschikbaarheid van projectbudgetten voor Landschap Erfgoed Utrecht.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

5. VOORUITBLIK EN BEGROTING 2026

De begroting 2026 is opgesteld in de wetenschap dat de Provincie Utrecht voor het meerjarenbeleidsplan 2025-2028 een vierjarige exploitatiesubsidies heeft toegekend voor natuur en landschap en voor erfgoed en erfgoededucatie. Daarnaast sluit de Postcode Loterij wederom een vijfjarige partnerovereenkomst af met de bij LandschappenNL aangesloten organisaties. Voor het overige komen de baten van Landschap Erfgoed Utrecht voort uit projectfinanciering. De projectbaten zijn gebaseerd op de verwachte inzet van projecturen (x uurtarief) en directe uitvoeringskosten. Een aanzienlijk deel betreft meerjarige projecten, waarvoor de gelden uit de bestemmingsfondsen komen.

De door de Raad van Toezicht vastgestelde begroting voor 2026 is als volgt:

Begroting 2026

Baten

Exploitatiesubsidie Provincie Utrecht [2.1]		
Natuur en landschap	465.633	
Erfgoed en erfgoededucatie	1.356.813	
		<u>1.822.446</u>
Overige subsidies en inkomsten [2.2]		
Projectsubsidies en inkomsten provincie Utrecht	212.500	
Postcode Loterij	187.500	
Overige projectsubsidies en - inkomsten	787.730	
Diverse baten	pm	
		<u>1.187.730</u>
Totaal baten		<u><u>3.010.176</u></u>

Lasten

Personeel [2.3]	2.011.550
Huisvestingskosten [2.4]	177.480
Kantoorkosten [2.5]	209.630
Algemene organisatiekosten [2.6]	63.367
Directe uitvoeringskosten projecten [2.7]	548.149
Totaal lasten	<u><u>3.010.176</u></u>

JAARREKENING

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

1. Balans per 31 december 2025

na resultaatbestemming

ACTIVA	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa [1.1]		
Transportmiddelen	6.319	8.315
Kantoorinventaris	<u>37.969</u>	<u>37.555</u>
	44.288	45.870
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen [1.2]		
Debiteuren	130.808	36.431
Nog te ontvangen subsidies	401.931	343.124
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>336.138</u>	<u>366.405</u>
	868.877	745.960
Liquide middelen [1.3]	1.143.148	1.080.136
	<u><u>2.056.313</u></u>	<u><u>1.871.966</u></u>
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN [1.4]		
Algemene reserve	556.617	524.944
Bestemde reserves	65.902	40.902
Bestemd fonds exploitatiesubsidie Provincie Utrecht	127.603	108.606
Bestemde fondsen projecten	<u>825.005</u>	<u>705.409</u>
	1.575.127	1.379.860
KORTLOPENDE SCHULDEN [1.5]		
Crediteuren	200.207	141.092
Belastingen en sociale lasten	111.580	103.174
Overige schulden en overlopende passiva	<u>169.399</u>	<u>247.839</u>
	481.186	492.105
	<u><u>2.056.313</u></u>	<u><u>1.871.966</u></u>

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

2A. Staat van baten en lasten over 2025 categorale weergave

	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
	€	€	€
Baten			
<i>Exploitatiesubsidie Provincie Utrecht [2.1]</i>			
Natuur en landschap	456.915	456.914	441.003
Erfgoed en erfgoededucatie	1.331.410	1.362.896	1.285.045
	<u>1.788.325</u>	<u>1.819.810</u>	<u>1.726.048</u>
<i>Overige subsidies en inkomsten [2.2]</i>			
Projectsubsidies en inkomsten Provincie Utrecht	382.826	191.245	296.219
Bijdrage Postcode Loterij	187.500	187.500	187.500
Overige projectsubsidies en -inkomsten	627.901	760.231	727.385
Baten van particulieren	2.848	-	3.218
Baten van bedrijven	64.879	-	106.119
Overige opbrengsten	9.826	-	7.823
Financiële baten	15.491	-	11.610
	<u>1.291.271</u>	<u>1.138.976</u>	<u>1.339.875</u>
Totaal baten	<u><u>3.079.596</u></u>	<u><u>2.958.786</u></u>	<u><u>3.065.923</u></u>
Lasten			
Personeel [2.3]	1.719.603	2.032.480	1.885.985
Huisvestingskosten [2.4]	168.074	173.660	148.256
Kantoorkosten [2.5]	185.018	200.590	184.263
Algemene organisatiekosten [2.6]	65.131	61.940	46.382
Directe uitvoeringskosten projecten [2.7]	746.504	490.116	617.010
	<u>2.884.330</u>	<u>2.958.786</u>	<u>2.881.896</u>
Totaal lasten	<u><u>2.884.330</u></u>	<u><u>2.958.786</u></u>	<u><u>2.881.896</u></u>
Resultaat boekjaar voor resultaatbestemming	<u><u>195.266</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>184.027</u></u>
Verwerking resultaat			
Dotatie aan bestemmingsfonds exploitatiesubsidie Provincie Utrecht	18.997		(59.930)
Dotatie aan bestemmingsfondsen projecten	119.596	-	198.077
Dotatie aan bestemmingsreserves projecten	25.000	-	(18.253)
Dotatie aan algemene reserve	31.673	-	64.133
Totaal verwerking resultaat	<u><u>195.266</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>184.027</u></u>

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

2B. Staat van baten en lasten over 2025 functionele weergave

Baten	<u>Werkelijk 2025</u> €	<u>Begroot 2025</u> €	<u>Werkelijk 2024</u> €
Baten acties van derden			
Baten van particulieren			
Donaties	2.848	-	3.218
Baten van bedrijven			
Sponsoring, schenkingen	64.879	-	106.119
Baten van loterijorganisaties			
Postcode Loterij	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>
	<u>255.227</u>	<u>187.500</u>	<u>296.837</u>
Baten van subsidies van overheden			
Exploitatiesubsidie Provincie Utrecht			
Natuur en landschap	456.915	456.914	441.003
Erfgoed en erfgoededucatie	<u>1.331.410</u>	<u>1.362.896</u>	<u>1.285.045</u>
	1.788.325	1.819.810	1.726.048
Projectsubsidies en inkomsten Provincie Utrecht			
	382.826	191.245	296.219
Overige projectsubsidies en -inkomsten			
	627.901	760.231	727.385
Overige baten			
	9.826	-	7.823
Financiële baten			
Rentebaten	15.491	-	11.610
Totaal baten	<u><u>3.079.596</u></u>	<u><u>2.958.786</u></u>	<u><u>3.065.923</u></u>

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

2B. Staat van baten en lasten over 2025 functionele weergave

Lasten	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
	€	€	€
Besteed aan doelstelling			
Natuur en landschap	1.200.602		629.880
Erfgoed en erfgoededucatie	1.434.242		853.967
Vrijwilligers *	-		722.841
Communicatie *	-		337.553
	<u>2.634.844</u>	<u>-</u>	<u>2.544.241</u>
Werving baten			
Kosten verkrijging baten	<u>64.696</u>	<u>-</u>	<u>93.289</u>
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	<u>184.790</u>	<u>-</u>	<u>244.366</u>
Totaal lasten	<u>2.884.330</u>	<u>2.958.786</u>	<u>2.881.896</u>
Resultaat boekjaar voor resultaatbestemming	<u>195.266</u>	<u>-</u>	<u>184.027</u>
Verwerking resultaat			
Dotatie aan bestemd fonds exploitatiesubsidie			
Provincie Utrecht	18.997	-	(59.930)
Dotatie aan bestemmingsfondsen projecten	119.596	-	198.077
Onttrekking aan bestemde reserves	25.000	-	(18.253)
Dotatie aan algemene reserve	31.673	-	64.133
Totaal verwerking resultaat	<u>195.266</u>	<u>-</u>	<u>184.027</u>

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten: 91,4%
 Percentage besteed aan werving, beheer en administratie t.o.v. totale lasten: 8,6%

* De kosten voor communicatie en vrijwilligers zijn m.i.v. 2025 niet separaat opgenomen, maar onderdeel van de andere twee doelstellingen, conform het beleidsplan 2025-2028.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld onder toepassing van de richtlijnen voor Kleine Organisaties zonder winststreven (RJK C1).

De stichting wenst inzicht te verstrekken in de verhouding tussen de middelen die zijn besteed aan de doelstellingen ten opzichte van middelen besteed aan werving en administratie en beheer alsmede (nader) inzicht te verstrekken in de samenstelling van de baten. Daarom zijn extra toelichtingen opgenomen in de jaarrekening waaronder een functionele weergave van de staat van baten en lasten.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Er zijn geen omstandigheden waaruit anders zou blijken. De provincie Utrecht heeft voor de periode 2025-2028 een exploitatiesubsidie toegekend en de portefeuille overige projectinkomsten is goed gevuld.

Foutherstel Wet normering topinkomens (WNT)

In de jaarrekening 2024 is een afwijking geconstateerd in de verwerking van de WNT-gegevens van de heer Brautigam. In de oorspronkelijke jaarrekening 2024 was een bezoldiging opgenomen van € 152.591. In dit bedrag was de vergoeding van einde dienstbetrekking verwerkt als betaling op termijn. De werkelijke vergoeding had € 165.791 moeten zijn, bestaande uit een reguliere bezoldiging van € 130.024 en in model 2 een bedrag van € 35.767 in verband met de beëindiging van het dienstverband. De afwijking van € 13.200 op totaalniveau is grotendeels ontstaan doordat in de WNT-verantwoording opgebouwde verlofuren/vakantiegeld niet correct waren opgenomen. Daarnaast was een schatting van de vergoeding voor einde dienstverband verwerkt. In de jaarrekening 2025 is deze afwijking gecorrigeerd. De WNT-verantwoording over 2024 is opnieuw beoordeeld en aangepast op basis van de juiste gegevens en de correcte toepassing van het bezoldigingsmaximum bij beëindiging dienstverband. De vergelijkende cijfers over 2024 zijn conform de WNT-voorschriften retrospectief aangepast. De afwijking heeft uitsluitend betrekking op de presentatie van de WNT-gegevens en heeft geen invloed op het resultaat of het vermogen van de stichting.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidie betrekking heeft.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voorzover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Algemene reserve

De algemene reserves staan ter vrije beschikking van de stichting.

Bestemmingsreserves

Voor delen van het eigen vermogen waarvoor door het bestuur van de stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan, wordt dit deel van het eigen mogen aangemerkt als bestemmingsreserve.

Bestemmingsfondsen

Voor delen van het eigen vermogen waarvoor een beperktere bestedingsmogelijkheid geldt dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan, en deze beperking is door derden aangebracht, wordt dit deel van het eigen vermogen aangemerkt als bestemmingsfonds.

Pensioenen

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse pensioenwet van toepassing en betaalt de stichting verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De pensioenpremies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten en ontvangen subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Subsidies

Dit betreft de toegekende subsidies, voor zover toe te rekenen aan het verslagjaar. Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd.

Baten Postcode Loterij

De stichting ontvangt middelen via LandschappenNL. In de overeenkomst met LandschappenNL is vastgelegd dat de stichting jaarlijks, gedurende looptijd van het contract, een bijdrage ontvangt. Deze bijdrage is afhankelijk van de door LandschappenNL ontvangen middelen van de Postcode Loterij. Op basis van het contract met de Postcode Loterij is geen sprake van een vaste of afdwingbare bijdrage; de Postcode Loterij bepaalt jaarlijks de hoogte van de uitkering uit de opbrengsten van de loterijtrekkingen. De uitkering vindt plaats in het jaar volgend op het jaar waarop de bate betrekking heeft. Gezien deze onzekerheid worden de baten verantwoord in het jaar van ontvangst.

Overige baten

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toerekening van lasten

De organisatielasten zijn toegerekend aan de doelstellingen, werving, administratie en beheer op basis van urenbestedingen en berekend aan de hand van een nacalculatorisch integraal uurtarief.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen rente.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

4. Toelichting op de balans

Materiële vaste activa [1.1]

Het verloop van de materiële vaste activa over 2025 was als volgt

	Transport middelen	Kantoor inventaris	Totaal
<i>Stand per 1 januari 2025</i>	€	€	€
Aanschaffingswaarde	9.978	175.363	185.341
Cumulatieve afschrijvingen	(1.663)	(137.809)	(139.472)
	8.315	37.554	45.869
<i>Mutaties 2025</i>			
Investeringsen	-	24.519	24.519
Afschrijvingen	(1.996)	(24.104)	(26.100)
	(1.996)	415	(1.581)
<i>Stand per 31 december 2025</i>			
Aanschaffingswaarde	9.978	199.882	209.860
Cumulatieve afschrijvingen	(3.659)	(161.913)	(165.572)
	6.319	37.969	44.288

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Inventaris en verbouwingen 10 jaar

Computers en apparatuur 3 jaar

Transportmiddelen 5 jaar

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Vlottende activa

Vorderingen [1.2]

Debiteuren	31-12-2025	31-12-2024
Debiteuren	130.808	36.431
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	<u>130.808</u>	<u>36.431</u>

Bij het opstellen van de jaarrekening waren alle openstaande posten ontvangen. Een voorziening dubieuze debiteuren is niet nodig.

Nog te ontvangen subsidies	31-12-2025	31-12-2024
Provincie Utrecht - exploitatiesubsidie landschap	80.019	69.155
Provincie Utrecht - exploitatiesubsidie erfgoed	240.179	223.348
Provincie Utrecht - overige subsidies	81.733	50.621
	<u>401.931</u>	<u>343.124</u>

Het betreft de resterende 10% van de exploitatiesubsidie van de Provincie Utrecht over de jaren 2024 en 2025, welke bij definitieve vaststelling wordt voldaan. Bij het opstellen van de jaarrekening was de exploitatiesubsidie 2024 vastgesteld en het bedrag van € 147.593 ontvangen. De overige subsidies betreffen projectsubsidies: de resterende 10% voor het project Groen aan de Buurt dat in 2026 wordt afgerond en de resterende 10% voor het project NLS Limesparticipatie dat in 2027 wordt afgerond.

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2025	31-12-2024
Vooruitbetaalde bedragen	54.416	116.270
Nog te ontvangen bedragen	29.129	19.413
Nog te ontvangen bedragen projecten	216.492	179.622
Rekening-courant Landschapsbeheerploegen Utrecht	36.101	51.101
	<u>336.138</u>	<u>366.406</u>

De post *vooruitbetaalde bedragen* bestaat uit vooruitbetaalde kosten voor licenties, verzekeringen, onderhoudscontracten e.d., waarvan het opgenomen deel betrekking heeft op het volgende boekjaar.

De post *nog te ontvangen bedragen* bestaat uit rentebaten, enkele partnerbijdragen en te ontvangen uitkeringen ziekengeld en ouderschapsverlof welke betrekking hebben op 2025.

In de post *nog te ontvangen bedragen projecten* zijn toegekende bijdragen voor lopende projecten opgenomen die in termijnen of na afronding van het project worden gefactureerd.

De *rekening-courant Landschapsbeheerploegen Utrecht* wordt in vier jaar afgebouwd met een schenking van € 15.000 per jaar.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Liquide middelen [1.3]

	31-12-2025	31-12-2024
Triodos bank rekening courant	231.052	291.915
Triodos bank rendementrekening	1.925	152.805
Rabobank rekening courant	61.424	144.158
Rabobank telerekening	848.747	491.258
Kas	-	-
	<u>1.143.148</u>	<u>1.080.136</u>

Het betreft rentedragende, vrij opneembare tegoeden bij banken.

Eigen vermogen [1.4]

Algemene reserve

	2025	2024
Stand 1 januari	524.942	460.809
Dotatie uit resultaatbestemming	31.673	64.133
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	-
Stand per 31 december	<u>556.615</u>	<u>524.942</u>

De algemene reserve dient als waarborg voor de continuïteit van de organisatie en is vrij beschikbaar. De stichting streeft naar een algemene reserve tussen de € 500.000 en één maal de jaarkosten van de werkorganisatie. In 2025 bedragen de kosten van de werkorganisatie € 2.123.451. Hieronder vallen de kosten voor personeel, huisvesting, kantoor en algemene organisatie. Een deel van het resultaat is conform de resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

<i>Bestemmingsreserve activa</i>	2025	2024
Stand 1 januari	-	1.459
Dotatie uit resultaatbestemming	-	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	(1.459)
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

<i>Bestemmingsreserve projecten</i>	2025	2024
Stand 1 januari	40.902	57.696
Dotatie uit resultaatbestemming	25.000	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	(16.794)
Stand per 31 december	<u>65.902</u>	<u>40.902</u>

Landschap Erfgoed Utrecht bestaat in 2027 50 jaar. Ter voorbereiding op de extra activiteiten in het jubileumjaar is een bestemmingsreserve gevormd. In de overige reserves hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Specificatie <i>bestemmingsreserve projecten</i>	31-12-2025	31-12-2024
Kleine Landschapselementen	26.057	26.057
Landschap en soorten	14.845	14.845
Lustrumprogramma 2027	25.000	-
	<u>65.902</u>	<u>40.902</u>

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Eigen Vermogen [1.4] - vervolg

Bestemmingsfondsen

Fonds exploitatiesubsidie Provincie Utrecht totaal	2025	2024
Stand 1 januari	108.606	168.536
Dotaties uit resultaatbestemming	41.402	-
Onttrekkingen uit resultaatbestemming	(22.405)	(59.930)
Stand per 31 december	<u>127.603</u>	<u>108.606</u>
<i>Onderdeel Natuur en landschap</i>	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Stand 1 januari	22.405	75.319
Dotatie uit resultaatbestemming	-	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	(22.405)	(52.914)
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>22.405</u>
<i>Onderdeel Erfgoed en erfgoededucatie</i>	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Stand 1 januari	86.201	89.010
Dotatie uit resultaatbestemming	41.402	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	(2.809)
Stand per 31 december	<u>127.603</u>	<u>86.201</u>
<i>Onderdeel exploitatiesubsidie 2017-2020</i>	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Stand 1 januari	-	4.207
Dotatie uit resultaatbestemming	-	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	(4.207)
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

In de subsidieverlening van 2025-2028 heeft de Provincie Utrecht aangegeven dat jaarlijks 10% van de subsidiejaarschijf gereserveerd mag worden voor het volgende boekjaar, omdat het uitgavenpatroon meestal niet geheel synchroon loopt met de uitvoering van de activiteiten. In 2025 is bij landschap meer besteed dan de subsidiejaarschijf en is het overige onttrokken aan het fonds exploitatiesubsidie landschap, dat daarmee op nul komt. Bij erfgoed is in 2025 minder besteed dan de subsidiejaarschijf en het restant is toegevoegd aan het fonds exploitatiesubsidie erfgoed provincie Utrecht.

<i>Bestemmingsfondsen projecten</i>	2025	2024
Stand 1 januari	705.409	507.332
Dotatie uit resultaatbestemming	119.596	198.077
Onttrekking uit resultaatbestemming	-	-
Stand per 31 december	<u>825.005</u>	<u>705.409</u>
<i>Specificatie bestemmingsfondsen projecten</i>	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
Bestemmingsfonds Projecten Provincie Utrecht	374.530	355.861
Bestemmingsfonds Postcode Loterij	60.998	8.660
Bestemmingsfonds Overige projecten	389.477	340.888
	<u>825.005</u>	<u>705.409</u>

In bijlage 2 zijn de dotaties en onttrekkingen per project gespecificeerd weergegeven.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Kortlopende schulden [1.5]

	31-12-2025	31-12-2024
<i>Crediteuren</i>	<u>200.207</u>	<u>141.092</u>

Bij het opstellen van de jaarrekening waren alle openstaande posten voldaan.

	31-12-2025	31-12-2024
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	<u>111.580</u>	<u>103.174</u>
Loonheffing	41.729	41.083
Omzetbelasting	31.651	26.532
Pensioenpremies	37.915	35.341
Premie SPAWW	285	218

De te betalen loonheffing en pensioenpremies betreffen de maand december van 2025.

De te betalen omzetbelasting en premie SPAWW betreffen het vierde kwartaal van 2025.

	31-12-2025	31-12-2024
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>	<u>169.399</u>	<u>247.839</u>
Reserving vakantiegeld	58.490	55.075
Reservering verlofuren	71.137	62.925
Nog te betalen accountantskosten	16.093	20.400
Nog te betalen bedragen/overig	23.679	109.439

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Leasecontract

Met een leasemaatschappij is voor een printer/kopieermachine een leasecontract afgesloten. Het contract loopt van 18 februari 2025 t/m 17 februari 2031. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt eind 2025 € 10.427.

Huur kantoorruimte

De stichting huurt het Koetshuis op Landgoed Oostbroek van Stichting Het Utrechts Landschap. Met ingang van 1 januari 2018 is een contract afgesloten met een looptijd van 5 jaar. In 2023 is deze overeenkomst voortgezet, met een looptijd tot 31-12-2027. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt eind 2025 € 174.000.

Garantstelling Stichting Landschap Beheerploegen Utrecht

De stichting heeft een borgstelling van € 40.000 afgegeven aan aanverwante Stichting Landschap Beheerploegen Utrecht. Dit ter dekking van een eventueel toekomstig negatief resultaat bij deze stichting.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

5. Toelichting op de staat van baten en lasten

BATEN

Exploitatiesubsidie Provincie Utrecht [2.1]

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Natuur en landschap	456.915	456.914	441.003
Erfgoed en erfgoededucatie	1.331.410	1.362.896	1.285.045
	<u>1.788.325</u>	<u>1.819.810</u>	<u>1.726.048</u>

De provincie Utrecht heeft voor het onderdeel Landschap voor de beleidsperiode 2025 t/m 2028 een exploitatiesubsidie verleend (beschikking 2555-6002195 d.d. 18-12-2024) voor de volgende kerntaken:

- vergroten toegankelijkheid en beleefbaarheid natuur en landschap
- vergroten betrokkenheid bij natuur
- verbeteren samenwerking rond vrijwilligers

De totale subsidie voor vier jaren bedraagt maximaal € 1.827.660, hetgeen neerkomt op jaarschijven van € 456.915 (prijspeil 2025).

De subsidie wordt jaarlijks tussentijds verantwoord en vastgesteld. Conform de beschikking kan jaarlijks maximaal 10% worden meegenomen naar een volgend kalenderjaar omdat activiteiten en uitgaven niet altijd synchroon lopen met het kalenderjaar. Resterende gelden worden opgenomen in het *fonds exploitatiesubsidie Landschap Provincie Utrecht*. Bestedingen die de jaarschijf overschrijden worden aan dit fonds onttrokken.

In 2025 is de subsidiejaarschijf volledig besteed en het meerdere onttrokken aan het fonds.

De provincie Utrecht heeft voor het onderdeel Erfgoed voor de beleidsperiode 2025 t/m 2028 een exploitatiesubsidie verleend (beschikking 2553-6002160 d.d. 22-01-2025) voor de volgende kerntaken:

- bekend maken Utrechts erfgoed
- erfgoednetwerken onderhouden en ondersteunen
- erfgoededucatie

De totale subsidie voor vier jaren bedraagt maximaal € 5.325.640 hetgeen neerkomt op jaarschijven van € 1.331.410 (prijspeil 2025).

De subsidie wordt jaarlijks tussentijds verantwoord en vastgesteld. Conform de beschikking kan jaarlijks maximaal 10% worden meegenomen naar een volgend kalenderjaar omdat activiteiten en uitgaven niet altijd synchroon lopen met het kalenderjaar. Resterende gelden worden opgenomen in het *fonds exploitatiesubsidie erfgoed Provincie Utrecht*. Bestedingen die de jaarschijf overschrijden worden aan dit fonds onttrokken.

In 2025 is de subsidiejaarschijf niet volledig besteed en het restant toegevoegd aan het fonds.

In bijlage 1 is de besteding van beide exploitatiesubsidies gespecificeerd weergegeven.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

5. Toelichting op de staat van baten en lasten

BATEN

Overige subsidies en inkomsten [2.2]

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Projectsubsidies en -inkomsten Provincie Utrecht</i>	<u>382.826</u>	<u>191.245</u>	<u>296.219</u>

De stichting heeft in 2025 aan (meerjarige) projecten gewerkt waarvoor projectsubsidies of opdrachten zijn verstrekt door de Provincie Utrecht. Het betreft zeven projecten op het gebied van landschap en vrijwilligers en één project voor erfgoed.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Bijdrage Postcode Loterij</i>	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>

De stichting is partner van de Postcode Loterij en ontvangt in die hoedanigheid een meerjarige bijdrage. Dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij kan de stichting de vrijwilligers die in de Provincie Utrecht werk verzetten voor landschap en erfgoed extra ondersteunen. In bijlage 3 is weergegeven waaraan de bijdrage in 2025 is besteed.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Overige projectsubsidies en -inkomsten</i>	<u>627.901</u>	<u>760.231</u>	<u>727.385</u>

Bijdragen voor deze projecten komen van of via samenwerkingspartners als Landschappen.nl, Stichting OPEN, Kunst Centraal, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Netwerk Digitaal Erfgoed, gemeenten en rijksoverheid en van verschillende particuliere fondsen.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Baten van particulieren</i>	<u>2.848</u>	<u>-</u>	<u>3.218</u>

De baten van particulieren betreffen voornamelijk de donaties van wandelaars op de Klompenpaden die door middel van een QR-code een donatie kunnen overmaken voor beheer en behoud van de klompenpaden. Daarnaast kent de stichting enkele trouwe donateurs.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Baten van bedrijven</i>	<u>64.879</u>	<u>-</u>	<u>106.119</u>

Ruim twintig bedrijven steunden in 2025 het werk van de stichting, deels met een donatie, deels in natura. In 2024 zijn de kosten voor business development inbegrepen bij de baten. In 2025 zijn deze bij de lasten opgenomen. T.o.v. 2024 is sprake van een daling; in 2024 kreeg het project Hollandse Bijenlinie veel support.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Overige opbrengsten</i>	<u>9.826</u>	<u>-</u>	<u>7.823</u>

In 2025 betreft dit de opbrengsten uit de beschikbaarstelling van kantoorruimte in het Koetshuis.

	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
<i>Financiële baten</i>	<u>15.491</u>	<u>-</u>	<u>11.610</u>

Betreft de rentebaten van de aangehouden bankrekeningen.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

LASTEN	<u>Realisatie 2025</u>	<u>Begroot 2025</u>	<u>Realisatie 2024</u>
Personeelskosten [2.3]	<u>1.719.603</u>	<u>2.032.480</u>	<u>1.885.985</u>
<i>Lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen	1.232.028	1.423.730	1.332.241
Vakantiegeld/verlofuren	12.600	-	(5.468)
Netto uitkeringen	24	-	1.756
Ontvangen ziekengelduitkeringen	(55.410)	-	(4.352)
	<u>1.189.242</u>	<u>1.423.730</u>	<u>1.324.177</u>
<i>Sociale lasten</i>			
Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen	<u>213.774</u>	<u>237.020</u>	<u>222.340</u>
<i>Pensioenlasten</i>			
Pensioenlasten	<u>163.176</u>	<u>189.290</u>	<u>171.958</u>
<i>Inhuur extern personeel</i>			
Inhuur personeel	<u>47.082</u>	<u>26.820</u>	<u>-</u>
<i>Overige personeelskosten</i>			
Ziekteverzuim- en WIA-excedentverzekering	54.759	68.950	58.235
Arbokosten	5.301	11.200	6.867
Fonds arbeidsmarktbeleid	7.879	8.300	13.810
Reiskosten woon-werk	23.720	42.000	38.485
Deskundigheidsbevordering	7.537	10.000	15.401
Overige personeelskosten	7.133	15.170	34.712
	<u>106.329</u>	<u>155.620</u>	<u>167.510</u>
Gemiddeld aantal fte	18,2		19,5

Het personeel wordt beloond conform de CAO Bos en Natuur - onderdeel De Landschappen. In november 2025 is een CAO-verhoging toegepast. Hiermee was in de begroting rekening gehouden. De lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten zijn lager dan begroot en lager dan in 2024 door het vertrek van medewerkers waarvoor niet meteen een opvolger werd gevonden. Het gemiddelde aantal fte lag daardoor lager, maar eind 2025 is het team weer op volle sterkte. De ontvangen ziekengelduitkeringen betreffen voornamelijk uitkeringen voor zwangerschaps-, geboorte- en betaald ouderschapsverlof. Voor het opvangen van deze verloven is extern personeel ingehuurd. De deskundigheidsbevordering betreft een aantal kleine cursussen en sessies voor het voltallige team gericht op impactgericht werken. Ook de overige personeelskosten zijn lager dan begroot en in 2024 (in 2024: vaststellingsovereenkomst inbegrepen).

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Huisvestingskosten [2.4]	<u>168.074</u>	<u>173.660</u>	<u>148.256</u>
Huur kantoor	85.865	84.540	82.891
Huisvesting facilitair	52.368	56.310	36.124
Servicekosten	20.546	22.220	20.546
Kosten werkschuur	5.990	7.200	5.538
Kosten externe opslag	3.305	3.390	3.157
	<u>168.074</u>	<u>173.660</u>	<u>148.256</u>
Kantoorkosten [2.5]	<u>185.018</u>	<u>200.590</u>	<u>184.263</u>
ICT			
Systeembeheer	25.833	27.740	26.988
Aanschaf en afschrijvng	16.236	22.930	17.364
Software licenties	69.758	78.000	69.434
Backup	3.703	3.730	3.630
Overige ICT-kosten	17.280	21.380	14.746
	<u>132.810</u>	<u>153.780</u>	<u>132.162</u>
Bureaunkosten			
Accountant	28.581	19.000	21.624
Salarisadministratie Raet	5.691	5.350	5.200
Algemene bureaunkosten	13.796	16.350	20.738
Verzekeringen	4.140	6.110	4.539
	<u>52.208</u>	<u>46.810</u>	<u>52.101</u>

De huisvestingskosten zijn binnen de begroting gerealiseerd. In 2025 zijn de montagekosten voor nieuwe verlichting voor het gehele pand opgenomen. Dit verklaart de stijging t.o.v. 2024.

De bureaunkosten laten een overschrijding zien. In 2025 is meerwerk voor het samenstellen van de jaarrekening 2024 opgenomen, dat is ontstaan door een combinatie van nieuwe accountant en nieuwe controller.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Algemene organisatiekosten [2.6]	65.131	61.940	46.382
Afschrijving debiteuren	-	1.500	-
Advieskosten	6.970	20.000	2.961
Vervoermiddelen	3.949	12.440	2.959
Reis- en verblijfskosten dienstreizen	12.474	9.000	13.033
Kosten Raad van Toezicht	2.585	2.320	2.798
Organisatieontwikkeling	-	10.000	3.525
Kosten business development	12.831	-	-
Overige organisatiekosten	26.322	6.680	21.106
	65.131	61.940	46.382

De algemene organisatiekosten zijn binnen de begroting gerealiseerd.

De advieskosten betreffen fiscaal advies. Verdere advieskosten zijn niet nodig geweest.

De kosten voor vervoermiddelen zijn te hoog begroot, de kosten voor dienstreizen te laag. Personeel reist over het algemeen voor dienstreizen met eigen vervoer of OV en ontvangt hiervoor een reiskostenvergoeding.

Aangezien het team in 2025 niet op volle sterkte was, zijn plannen voor organisatieontwikkeling naar 2026 verschoven.

In 2025 zijn de kosten voor business development separaat opgenomen. In 2024 waren deze in de baten van bedrijven inbegrepen.

In de overige organisatiekosten is de schenking van € 15.000 aan de Landschapsbeheerploegen Utrecht opgenomen.

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Directe uitvoeringskosten projecten [2.7]	746.504	490.116	617.010

De uitvoeringskosten voor projecten waren in 2025 hoger dan begroot en dan in 2024. Dit hangt sterk samen met de aard van de projecten: zijn er veel of weinig uitvoeringskosten mee gemoeid.

De stichting was in 2025 penvoerder voor enkele projecten, waarbij de kosten van de samenwerkingspartners als uitvoeringskosten worden opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de cijfers van de jaarrekening 2025.

Ondertekening door directie en Raad van Toezicht

De Bilt, 22 mei 2026

Dhr. H. Pasman, directeur-bestuurder

Digitaal ondertekend door:
H. Pasman
27 mei 2026 18:05 +02:00

Mevr. M. Maasdam, voorzitter Raad van Toezicht

Digitaal ondertekend door:
M. Maasdam
28 mei 2026 12:57 +02:00

Mevr. M.A. Pel, lid Raad van Toezicht, auditcommissie

Digitaal ondertekend door:
M.A. Pel
28 mei 2026 08:59 +02:00

Dhr. M.H. van der Horst, lid Raad van toezicht, auditcommissie

Digitaal ondertekend door:
M.H. van der Horst
28 mei 2026 10:17 +02:00

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

6. Toelichting lastenverdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Personeel [2.3]	Huisvesting [2.4]	Kantoor [2.5]	Organisatie [2.6]	Uitvoeringskst projecten [2.7]	Totaal 2025
Natuur en landschap	614.705	60.081	66.138	23.282	436.395	1.200.602
Erfgoed en erfgoededucatie	904.219	88.378	97.288	34.248	310.109	1.434.242
Totaal doelstelling	1.518.924	148.460	163.426	57.530	746.504	2.634.844
Werving baten						
Kosten verkrijging baten	52.039	5.086	5.599	1.971	-	64.696
Beheer en administratie						
Kosten beheer en administratie	148.640	14.528	15.993	5.630	-	184.790
Totaal	1.719.603	168.074	185.018	65.131	746.504	2.884.330

percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten:	2.634.844	2.884.330	91,4%
percentage besteed aan werving t.o.v. totale lasten	64.696	2.884.330	2,2%
percentage besteed aan beheer en administratie t.o.v. totale lasten	184.790	2.884.330	6,4%

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

7. Wet normering topinkomens betreffende 2025

Deze verantwoording is opgesteld conform de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Voor de stichting geldt het algemene WNT-maximum dat in 2025 € 246.000 bedraagt. Voor toezichthoudende topfunctionarissen gelden de WNT-maxima: voorzitter € 36.900, leden € 24.600.

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

In 2025 bedroeg de gezamenlijke (onkosten-) vergoeding aan de gehele Raad van Toezicht € 1.750 en bleef hiermee per lid onder de geldende norm.

Toezichthoudende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder:

- Mevr. M. Maasdam - voorzitter
- Dhr. W. Dulfer - lid
- Mevr. B.A.M. Fijen - lid (tot 30-6-2025)
- Mevr. M.H.A. van den Ham - lid
- Dhr. M.H. van der Horst - lid
- Mevr. M.A. Pel - lid
- Mevr. J.A. van der Werff - lid

Bezoldiging topfunctionarissen - 2025

Naam	H. Pasman
Functiegegevens	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1-1 t/m 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte (37 uur)
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.724
Beloningen betaalbaar op termijn	11.303
<i>Subtotaal</i>	<i>125.027</i>
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	125.027
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen - 2025 (Model 2)

Naam	I.G.J. Brautigam *
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	directeur-bestuurder (voormalig), adviseur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2024
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	0
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	35.767
Waarvan betaald in 2025	25.513
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

* Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 01-10-2028 i.v.m. eerdere functie als directeur-bestuurder.

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Bezoldiging topfunctionarissen - 2024

Naam	H. Pasmaan	I.G.J. Brautigam
Functiegegevens	adjunct-directeur (per 1-10-2024 directeur- bestuurder a.i.)	directeur-bestuurder (t/m 30-9-2024)/ adviseur (01- 10 t/m 30-11-2024)
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12-2024	1-1 t/m 30-11-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte (37 uur)	1 fte (37 uur)
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96.865	120.257
Beloningen betaalbaar op termijn	10.655	9.767
<i>Subtotaal</i>	<i>100.974</i>	<i>130.024</i>
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	233.000	213.583
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	100.974	130.024
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen - 2024 (Model 2)

Naam	I.G.J. Brautigam *
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	directeur-bestuurder (t/m 30-9-2024)/ adviseur (01- 10 t/m 30-11-2024)
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1 fte (37 uur)
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2024
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	35.767
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	35.767
Waarvan betaald in 2024	10.254
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

* Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 01-10-2028 i.v.m. eerdere functie als directeur-bestuurder.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

BIJLAGEN

Specificatie besteding exploitatiesubsidie Provincie Utrecht 2025

Erfgoed en erfgoededucatie	Realisatie 2025	Begroot 2025	Afwijking
Bekend maken Utrechts erfgoed	340.177	300.000	40.177
Verhaal van Utrecht	275.260		
Publieksarcheologie	44.221		
Klompenpaden - erfgoed bekend maken	20.696		
Netwerk onderhouden	288.748	313.000	-24.252
Erfgoedvrijwilligers en participatie	144.304		
Provinciale erfgoeddag	38.152		
Netwerkbijeenkomsten	71.221		
Bijzondere buitendagen	14.072		
Netwerk Romeinse Limes Utrecht	20.999		
Netwerk ondersteunen	343.232	430.307	-87.075
Data Werkplaats	9.175		
Digitaal Erfgoedplatform	30.891		
Steunpunt digitalisering	43.179		
Cursusprogramma erfgoed	48.117		
Vrijwilligerscoördinatie erfgoed	52.156		
Meldpunt archeologie	128.671		
Vrijwilligers klompenpaden	31.043		
Erfgoededucatie	317.851	319.589	-1.738
Cultuurprogramma Educatie	163.686		
Cultuureducatie met Kwaliteit	42.147		
Educatie advies, samenwerken, netwerken	112.018		
Totalen	1.290.008	1.362.896	-72.888

Subsidiejaarschijf erfgoed 2025	1.331.410
Toevoeging aan fonds exploitatiesubsidie erfgoed	-41.402
	<u>1.290.008</u>

Toelichting op afwijkingen t.o.v. begroting

De provincie heeft voor 2025 € 1.331.410 exploitatiesubsidie toegekend. Dat is minder dan begroot; hierin was abusievelijk een incidentele subsidie van 31,5 K opgenomen.

In 2025 is de subsidiejaarschijf niet volledig besteed en is het restant toegevoegd aan het bestemmingsfonds *exploitatiesubsidie erfgoed Provincie Utrecht*.

Bekend maken Utrechts Erfgoed

In 2025 is de nieuwe website Verhaal van Utrecht gelanceerd, de opvolger van het verhalenplatform UtrechtAltijd.nl. De nieuwe website heeft o.a. meer mogelijkheden om audiovisuele content te laten zien. Deze omvorming heeft door de technische complexiteit meer uren en uitvoeringsbudget gevergd dan was begroot. De onderdelen Publieksarcheologie en Klompenpaden zijn in lijn met de begroting uitgevoerd.

Netwerk onderhouden

Bij het onderdeel erfgoedvrijwilligers en participatie is minder besteed dan was begroot, als gevolg van een tijdelijk openstaande vacature voor een erfgoedparticipatiecoach. Deze functie is in het najaar weer vervuld. De overige onderdelen zijn in lijn met de begroting uitgevoerd.

Netwerk ondersteunen

Voor de projecten Data Werkplaats en Digitaal Erfgoedplatform was vanuit de exploitatiesubsidie in 2025 minder geld nodig, door de inzet van incidentele extra middelen vanuit het landelijk netwerk Digitalisering Erfgoed (zie bijlage 2).

De kosten voor cursusprogramma en vrijwilligerscoördinatie zijn lager uitgevallen dan voorzien. In de begroting voor 2026 zijn deze kosten derhalve omgebogen naar extra inzet op erfgoedparticipatie.

De kosten voor het meldpunt archeologie zijn hoger uitgevallen dan begroot door de afhandeling, presentatie en publiciteit rondom de muntvondst te Bunnik.

De kosten voor ondersteuning vrijwilligers klompenpaden zijn in lijn met de begroting uitgevoerd.

Erfgoededucatie

De onderdelen zijn in lijn met de begroting uitgevoerd. Het onderdeel Cultuureducatie met Kwaliteit is gemacht met gelden vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Specificatie besteding exploitatiesubsidie Provincie Utrecht 2025

Natuur en landschap	Realisatie 2025	Begroot 2025	Afwijking
Toegankelijkheid en beleefbaarheid vergroten	47.875	42.120	5.755
Klompenpaden	47.875		
Vergroten betrokkenheid bij natuur	406.916	392.570	14.346
Vrijwilligers landschap	180.436		
Vrijwilligers klompenpaden	36.713		
Vrijwilligers weidevogels	41.972		
Vrijwilligers meet je landschap	42.077		
Cursussen	62.081		
Werving en nieuwe doelgroepen	43.637		
Samenwerking rond vrijwilligers	24.530	22.220	2.310
Actieplan, lezingen, cursussen, nieuwe doelgroepen	24.530		
Totalen	479.321	456.910	22.411

Subsidiejaarschijf landschap 2025	456.915
Onttrekking aan fonds exploitatiesubsidie landschap	22.406
	<hr/> 479.321

Toelichting op afwijkingen t.o.v. begroting

De provincie heeft voor 2025 € 456.915 exploitatiesubsidie toegekend. Dat was niet voldoende om de kosten te dekken. Het meerdere is onttrokken aan het bestemmingsfonds *exploitatiesubsidie landschap Provincie Utrecht*, dat daarmee is uitgeput.

Voor het onderhoud en beheer van de klompenpaden zijn aanvullende middelen vanuit de betrokken gemeenten ingezet (zie bijlage 2).

Voor de aanschaf van materialen voor vrijwilligersgroepen zijn daarnaast nog gelden vanuit de Postcode Loterij ingezet (zie bijlage 3).

**Specificatie bestemmingsfondsen
projecten Provincie Utrecht, Postcode Loterij en overige projecten**

Projecten	Saldo eind 2025	Onttrekking	Dotatie	Saldo eind 2024
Erfgoed en erfgoededucatie				
Cultuureducatie met kwaliteit 25-28	3.591	43.751	47.342	0
Data Werkplaats	7.540	56.090	49.850	13.780
Digitaal Erfgoedplatform	10.759	46.296	0	57.055
Diverse kleine projecten erfgoed	397	1.803	2.200	0
Erfgoedparticipatiecoaching	5.221	23.538	28.758	0
Expeditie Nieuwe Gezichten	5.177	3.883	9.060	0
FARO participatiepilot	50.778	8.922	59.700	0
MESOE	7.548	1.717	9.265	0
NDE inzet landelijk	6.919	10.858	17.776	0
NLS Limesparticipatie	6.050	91.480	97.530	0
PAN verbeteringsonderzoek muntenregistratie	15.868	5.832	21.700	0
Pyramide van Austerlitz	0	30.590	30.590	0
Samen Verder	18.882	7.613	16.230	10.264
UTM landbriefroute	0	7.878	7.878	0
VO/MBO	2.764	14.140	14.242	2.662
Natuur en landschap				
Aziatische hoornaar	27.112	30.731	57.843	0
Basiskwaliteit Natuur Monitoring	0	15.430	0	15.430
Bomenactieplan	65.154	48.911	114.065	0
Diverse kleine projecten landschap	9.789	101	9.890	0
Groen aan de buurt 23-25	109.978	110.652	38.392	182.238
Groenblauwe dooradering gemeente Soest	73.135	21.009	0	94.144
Groene Bondgenoten	7.664	3.336	0	11.000
Inventarisatie zweefvliegen	0	18.388	18.388	0
Kennisnetwerk kleine landschapselementen	0	13.325	13.325	0
Kleine LandschapsElementen (KLE) fonds	2.366	0	0	2.366
Klompenpad Legakkerpad	0	2.626	2.626	0
Klompenpad Molenkade	16.944	11.485	-6.620	35.049
Klompenpad Uiverhoevepad	22.890	11.151	0	34.041
Klompenpaden	77.958	60.379	72.281	66.055
Klompenpaden vergoeding eigenaren	153	44.315	44.468	0
Landschapsbeheerploegen	0	8.760	8.760	0
Meetnet KLE (landelijk)	0	30.723	30.723	0
Natuuronderzoek verdroging	0	1.720	1.720	0
Nieuwe Hollandse Bijenlinie	154.714	81.660	115.960	120.414
Ondersteuning GIS Drenthe	152	3.283	3.434	0
Ondersteuning GIS Flevoland	0	9.292	9.292	0
Praktijknetwerk bloeiende bermen	18.736	3.054	0	21.790
Steunpunt vrijwilligers	151	6.776	6.927	0
Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG)	4.707	25.755	0	30.462
Verkenning GBDA Eemland-Gelderse Vallei	30.913	16.860	47.773	0
Waternet RWZI Uithoorn en Weesp	0	2.020	2.020	0
Overig				
Nationale Postcodeloterijgelden nog te bestemmen	60.998	135.162	187.500	8.660
	825.005	1.071.292	1.190.888	705.409

Specificatie Besteding Gelden Postcode Loterij 2025

	Lasten	Baten		
		Postcode Loterij	Overige inkomsten	Totaal ink
Landschap				
Aansluiting landschappen.nl	58.715	58.715	0	58.715
Basiskwaliteit natuurmonitoring	18.040	2.610	15.430	18.040
Cursusprogramma landschap	61.194	1.776	59.418	61.194
Landschapsbeheerploegen	29.012	20.252	8.760	29.012
Meetnet Kleine landschapselementen	40.795	10.072	30.723	40.795
Natuurontwikkeling onderzoek tegen verdroging	12.895	6.175	6.720	12.895
Vrijwilligers landschap	137.680	14.118	123.562	137.680
Vrijwilligers meet je landschap	41.191	8.550	32.642	41.191
Vrijwilligers weidevogels	45.455	12.895	32.560	45.455
Totaal	444.977	135.162	309.815	444.977

Bijdrage 2025 Postcode Loterij	187.500
Toevoeging aan bestemmingsfonds Postcode Loterij	<u>-52.338</u>
	135.162

CONTROLEVERKLARING

Stichting Landschap Erfgoed Utrecht
Bunnikseweg 25
3732 HV De Bilt

Datum
27 mei 2026

Behandeld door
R.W.T. Vrijhoef RA

Onze referentie
LEU-RV-20260527

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van de Provincie Utrecht

Aan: Stichting Landschap Erfgoed Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Landschap Erfgoed Utrecht te De Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Landschap Erfgoed Utrecht op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de richtlijn kleine organisaties zonder winststreven (RJCK1) en subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160 van de provincie Utrecht en de bepalingen van en krachtens de WNT.;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens en -lasten alsmede de bijbehorende balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000,- provincie Utrecht april 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Landschap Erfgoed Utrecht, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de richtlijn kleine organisaties zonder winststreven (RJCK1) en subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met subsidie beschikking d.d. 22 januari 2025 met kenmerk 2553-6002160.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van genoemde wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de subsidieontvanger in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de subsidieontvanger te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de subsidieontvanger haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de subsidieontvanger.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000,- provincie Utrecht april 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de subsidieontvanger;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de subsidieontvanger haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 27 mei 2026

TIC Assurance B.V.,

Electronically signed by:

R.W.T. Vrijhoef
27 May 2026 15:57 +02:00

R.W.T. Vrijhoef RA